

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10915 - Treball de Fi de Màster
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10915 - Treball de Fi de Màster
Crèdits	0.64 presencials (16 hores) 8.36 no presencials (209 hores) 9 totals (225 hores).
Grup	Grup 1, 2S(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Juana Colom Bauzá joana.colom@uib.es	16:00h	17:00h	Dilluns	10/10/2012	30/01/2013	B-101
Maria Jerònima Ferrer Ribot maria.ferrer-ribot@uib.es	14:00h	15:00h	Dimecres	01/09/2012	31/07/2013	A-107
Maria Luisa Mir Pozo marisa-mir@uib.es	14:00h	15:00h	Dimecres	05/09/2012	24/07/2013	A-107
Maria Antonia Riera Jaume maria.riera@uib.es	14:00h	15:00h	Dimecres	01/09/2012	28/02/2013	A-107
Inmaculada Sureda García inmaculada.sureda@uib.es	10:00h	11:00h	Dilluns	24/09/2012	25/01/2013	Edifici Beatriu de Pinós, Segon Pis. Despatx 24

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari de Primera Infància: Perspectives i Línies d'Intervenció	Postgrau		Postgrau

Contextualització

D'acord amb el Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, modificat pel Reial decret 861/2010, de 2 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, estableix que els ensenyaments oficials de màster conclouen amb l'elaboració i la defensa pública d'un treball de fi de màster de entre 6 i 30 crèdits ETCS. Aquest reglament estableix les directrius específiques per a la definició, elaboració, direcció, presentació, defensa, avaluació i gestió administrativa dels treballs de fi de Màster (en endavant TFM) dels estudis de Màster oficials de la Universitat de les Illes Balears adscrits al CEP, complementant la normativa general de la UIB sobre aquests treballs, aprovat per l'Acord normatiu 9954/2011, de 23 de setembre (FOU núm. 353, de 21 d'octubre). Segons aquesta normativa:

1. El TFM s'entén com un mòdul o matèria globalitzador orientat a l'avaluació integrada de competències específiques i transversals associades al màster.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10915 - Treball de Fi de Màster
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

2. L'objectiu del TFM és la realització d'un treball dirigit que apliqui i integri coneixements, destreses i actituds adquirits al llarg de la titulació, i que permeti l'avaluació de la capacitat professional i el grau de formació de l'alumne.

El Màster en Primera Infància conclou, per tant, amb l'elaboració i defensa pública d'un Treball de Fi de Màster que en aquest cas és de 9 crèdits. En el Treball de Fi de Màster (TFM) els alumnes desenvoluparan un treball individual inèdit i original que consistirà en un treball de recerca relacionat amb alguna de les línies de recerca ofertades en el Màster i que l'alumne haurà pogut iniciar durant el període de pràctiques en el grup de recerca adscrit. Aquest treball, pot consistir per a aquells o aquelles estudiants que ja tinguin clar l'objecte d'investigació de la seva futura tesi doctoral en la presentació per escrit del seu Projecte de Tesi, degudament fonamentat tant teòricament com metodològicament i defensat davant d'un tribunal.

El TFM serà objecte de direcció, orientació i tutorització específica per part d'un tutor assignat, el qual una vegada finalitzat el treball, autoritzarà la seva lectura i defensa pública davant la comissió avaluadora. A la pàgina web del Màster es troben disponibles els impresos que cal omplir per inscriure el TFM i per matricular-se en aquest treball obtenint amb això el dret a tutela acadèmica.

Requisits

Essencials

Per al lliurament i defensa del TFM és un requisit imprescindible haver superat tots els mòduls i el practicum de l'itinerari investigador

Competències

El Treball de Fi de Màster forma part del Mòdul 5 que inclou les pràctiques externes. Treballa les competències específiques que han de permetre avaluar de forma global les aptituds i coneixements adquirits per l'alumne després de cursar el màster.

Específiques

1. CE7: Ser capaçs de dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació sobre algun aspecte o problema relacionat amb la primera infància que integri, si és necessari, procediments de recollida i anàlisi de dades qualitatives i quantitatives..
2. CE8: Formular problemes d'investigació a partir del coneixement disciplinar i professional, realitzant dissenys d'investigació apropiats als problemes formulats..
3. CE9: Buscar i analitzar informació i documentació, utilitzant diferents fonts documentals i integrant-les coherentment..
4. CE11: Recollir dades empíriques i analitzar-les..
5. CE12: Dissenyar, adaptar i validar instruments d'avaluació en l'àmbit de la primera infància..
6. CE13: Redactar un informe d'investigació amb rigor científic en la interpretació de resultats i la discussió..
7. CE14: Planificar i vehicular adequadament la difusió de la investigació duta a terme, comunicant de forma clara les conclusions i els coneixements a públics especialitzats i no especialitzats..

Genèriques

1. CG3: Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar l'aprenentatge de forma àmpliament autodirigida o autònoma..

Continguts

Continguts temàtics

Tema I. El procés de la recerca

- * Principis metodològics
- * El disseny de la recerca
- * Determinació dels objectius
- * El problema a investigar
- * La negociació i el compromís ètic amb les persones implicades
- * L'estada al camp: selecció i elaboració d'instruments per a la recollida de les dades
- * L'anàlisi de les dades i la seva interpretació

Tema II. Els requisits de qualitat i transferència

- * El rigor i la credibilitat
- * La redacció de l'informe i la difusió de la investigació

Metodologia docent

Tal i com s'ha esmentat, en el TFM es desenvoluparà un treball de recerca inèdit i original relacionat amb les línies de recerca pròpies del Màster.

Aquesta recerca pot ser:

- un estudi de camp degudament fonamentat tant teòricament com metodològicament
- una investigació "pilot" que li permeti determinar les hipòtesis generals del que serà després la seva tesi doctoral
- confeccionar, comprovar i validar un instrument de recollida de dades que s'utilitzarà posteriorment en la seva tesi doctoral
- la fonamentació teòrica i / o la revisió bibliogràfica ("investigació bibliogràfica" o "estat de la qüestió") com una part del que serà més endavant la seva tesi doctoral.

A continuació es presenten els grups de recerca relacionats així com les seves línies temàtiques:

Grup Investigació Primera Infància (GIPI):

- *Primera infància i salut
- *Primera infància i família
- *Primera infància i àmbit educatiu

Grup Investigació conflicte, Canvi i Treball Social (CCTS)

- *Vulnerabilitat i primera infància

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10915 - Treball de Fi de Màster
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

La tutela acadèmica del Treball de Fi de Màster correspondrà a un professor dels que participin en el màster. Independentment de la dinàmica de treball per la qual lliurement optin el tutor i l'alumne que ha de realitzar el TFM, aquella es basarà en gran mesura en el treball no presencial de l'alumne que serà supervisat pel tutor. Serà finalment tasca del tutor, supervisar les successives redaccions del treball que vagi elaborant l'alumne, fins aprovar la versió definitiva que serà presentat com Treball de Fi de Màster. En tots els casos, aquest treball ha de permetre l'avaluació de les competències previstes en el Mòdul 5. El treball presencial de l'alumne consistirà bàsicament en debatre amb el professor tots els dubtes i problemes que puguin sorgir durant l'elaboració del mateix, presentar en temps i forma d'acord amb el calendari establert les activitats que hagin estat programades i, finalment, la presentació oral i defensa del TFM davant la comissió d'avaluació que hagi estat designada.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Presentació del TFM	Grup gran (G)	Presentació per part de la Comissió Acadèmica de la Titulació de les pautes generals per a l'elaboració i defensa del TFM. Aspectes formals i metodològics, d'avaluació i altres aspectes d'interès comú a tots els alumnes matriculats en el TFM
Tutories ECTS	Tutories ECTS	Grup petit (P)	Es pretén amb aquestes sessions presencials que el director del treball orienti de manera efectiva l'alumne en tots aquells aspectes que siguin necessaris per garantir el bon desenvolupament del projecte i l'obtenció d'un treball científic segons estàndards de qualitat reconeguts.
Avaluació	Exposició i defensa del TFM	Grup petit (P)	Finalitzat el TFM i un cop el tutor/a del mateix hagi donat el vistiplau, es procedirà a l'exposició i defensa en públic del mateix davant una comissió nomenada a proposta de la Comissió Acadèmica

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Desenvolupament de la recerca	L'alumne realitzarà de manera individual i autònoma el disseny i el desenvolupament de la recerca
Estudi i treball autònom individual	Redacció de l'informe de la recerca	Una vegada finalitzat el procés de revisió del TFM per part del tutor/a, l'alumne/a redactarà la versió definitiva que s'haurà de presentar per escrit i s'haurà de defensar davant la comissió avaluadora

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10915 - Treball de Fi de Màster
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

El volum estimat a realitzar en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'assignatura i per a cadascuna de les modalitats organitzatives queda reflectit de la següent manera:

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		16	0.64	7.11
Classes teòriques	Presentació del TFM	2	0.08	0.89
Tutories ECTS	Tutories ECTS	12	0.48	5.33
Avaluació	Exposició i defensa del TFM	2	0.08	0.89
Activitats de treball no presencial		209	8.36	92.89
Estudi i treball autònom individual	Desenvolupament de la recerca	125	5	55.56
Estudi i treball autònom individual	Redacció de l'informe de la recerca	84	3.36	37.33
Total		225	9	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

S'avaluarà l'estudiant a partir d'un projecte de recerca desenvolupat en el marc del contingut formatiu del màster així com de les competències específiques associades a ell.

Perquè l'estudiant pugui presentar el TFM ha d'emplenar la sol·licitud d'inscripció i l'ha de lliurar als serveis administratius de l'edifici Guillem Cifre de Colonya. Aquesta sol·licitud ha d'anar signada degudament per l'estudiant i pel tutor, i és un requisit obligatori previ a la sol·licitud d'avaluació del treball. Al full d'inscripció hi ha d'aparèixer el títol en català, castellà i anglès.

Per a la presentació del TFM davant la comissió que l'ha d'avaluar, és imprescindible l'obtenció de la conformitat del tutor que queda reflectit amb la seva signatura a la portada del treball presentat. No obstant això, l'obtenció de la conformitat del director del TFM no implica necessàriament l'obtenció d'una avaluació positiva per part seva. L'avaluació del TFM serà realitzada per una comissió nomenada a proposta de la Comissió Acadèmica de la Titulació. (tres professors del Màster). Per a l'avaluació, la comissió tindrà a la seva disposició tant l'informe emès pel director del TFM com el mateix TFM, que serà lliurat als membres de la comissió en el termini establert i amb antelació suficient com per permetre la seva correcta avaluació. Els TFM presentats fora de termini podran no ser avaluats per la comissió, havent de ser presentats de nou en una posterior convocatòria.

La comissió d'avaluació s'ha d'atendre a les normes que hagi establert la Comissió Acadèmica per a l'avaluació positiva dels Treballs de Fi de Màster. En l'acte acadèmic de defensa i exposició, que serà públic, la comissió avaluarà, a més dels continguts i aportacions, les competències que fan referència a les habilitats comunicatives, el maneig de vocabulari tècnic i científic adequat i a la capacitat d'expressió oral.

La nota del TFM s'obté seguint les següent proporcions:

- Informe dels membres del tribunal sobre la presentació escrita i oral: 60%
- Informe del tutor: 40%

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10915 - Treball de Fi de Màster
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

La qualificació final dependrà tant de l'avaluació del treball com de la seva defensa i la farà pública el tutor o el secretari del tribunal. Tot el procediment es registrarà per la normativa dels exàmens orals del Reglament acadèmic (FOU núm. 353. Acord normatiu 9954, del dia 23 de setembre 2011).

L'alumnat només pot fer ús d'una sola convocatòria per cada curs acadèmic (juliol o setembre). Els alumnes que sols tenen pendent el TFM podran fer la sol·licitud d'inscripció i d'avaluació a la convocatòria de febrer de l'any següent. Per al lliurament i defensa del TFM és un requisit imprescindible haver superat tots els mòduls i el Pràcticum.

Exposició i defensa del TFM

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves orals (Recuperable)
Descripció	Finalitzat el TFM i un cop el tutor/a del mateix hagi donat el vistiplau, es procedirà a l'exposició i defensa en públic del mateix davant una comissió nomenada a proposta de la Comissió Acadèmica
Criteris d'avaluació	En l'acte de defensa i exposició oral la comissió avaluarà els continguts i aportacions així com les competències específiques previstes en la titulació que fan referència a la capacitat d'exposició i defensa d'arguments, raonaments i habilitats comunicatives (ajustament al temps, fluïdesa i claredat, adequació dels materials de suport emprats en la presentació,...). Tant en l'informe escrit de la recerca com en la seva exposició i defensa oral es valoraran l'argumentació científica i el raonament realitzat sobre la base de conceptes desenvolupats en el màster, el sentit crític sobre els resultats, una adequada documentació bibliogràfica, així com la precisió, coherència i claredat de la presentació. El temps d'exposició serà entre 20 i 30 minuts. És potestat del president de la comissió avaluadora determinar el temps dedicat a la discussió amb el tribunal.

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Redacció de l'informe de la recerca

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Una vegada finalitzat el procés de revisió del TFM per part del tutor/a, l'alumne/a redactarà la versió definitiva que s'haurà de presentar per escrit i s'haurà de defensar davant la comissió avaluadora
Criteris d'avaluació	Informe escrit sobre el treball de recerca desenvolupat en què es presentin: una introducció i premisses del treball, desenvolupament teòric o experimental, resultats del treball amb una anàlisi crítica i conclusions Per a l'avaluació, la comissió tindrà a la seva disposició tant l'informe emès pel director del TFM com el mateix TFM, que serà lliurat als membres de la comissió en el termini establert i amb antelació suficient com per permetre la seva correcta avaluació abans de la seva defensa oral. Es tindran en compte entre d'altres, els següents criteris: a-Aspectes formals de l'estructura i presentació b-Qualitat de la recerca realitzada: * Disseny de la recerca * Fonts consultades * Recollida de les dades i instruments emprats * Anàlisi de les dades i/o dels documents * Anàlisi i interpretació de les dades * Interès dels resultats i discussió dels mateixos * Conclusions

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10915 - Treball de Fi de Màster
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Percentatge de la qualificació final: 80% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- ECO, U. (2002). *Cómo se hace una tesis*. Barcelona: Gedisa
- JURADO, Y. (2002). *Técnicas de investigación documental. Manual para la elaboración de tesis, monografías, ensayos e informes académicos*. México: Thomson.
- PÉREZ SANTOS (2004). *Normas de presentación de tesis, tesinas y proyecto*. Madrid: Universidad Pontificia Comillas.

Bibliografia complementària

- BEST J.W. (1982). *Cómo investigar en educación*. Madrid: Morata.
- BID (1998). *Evaluación: una herramienta de gestión para mejorar el desempeño de proyectos*. www.iadb.org/evo
- BLAXTER, L.; HUGHES, CH. I TIGHT, M. (2000). *Cómo se hace una investigación*. Barcelona: Gedisa.
- CASTILLO, S. I CABRERIZO, J. (2003). *Evaluación de programas de intervención socioeducativa: Agentes y ámbitos*. Madrid: Pearson Educación.
- CEPAL (2002). *Sistema Integrado de Formulación Evaluación y Monitoreo de Proyectos Sociales (SIFEM)*. www.cepal.cl/dds/sifem
- COHEN, E. I FRANCO, R. (1993). *Evaluación de proyectos sociales*. Madrid: Siglo XXI Editores.
- COHEN, L. I MANION, L. (1990). *Métodos de investigación educativa*. Madrid: La Muralla.
- COROMINA, E.; CASACUBERTA, X.; QUINTANA, D. (2002). *El trabajo de investigación: el proceso de investigación, la memoria escrita, la exposición oral y los recursos. Guía del estudiante*. Barcelona: Eumo-Octaedro.
- DENZIN, N.K. (1978). *The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods*. New York: McGraw-Hill.
- DENZIN, N. I LINCOLN, Y. (eds.). (1994). *Handbook of Qualitative Research*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- ECO, U. (2002). *Cómo se hace una tesis*. Barcelona: Gedisa.
- ELLIOTT, L. (1990). *La investigación-acción en educación*. Madrid: Morata.
- GEORGE, A.L. I BENNET, A. (2005). *Case studies and theory development in the social sciences*. Cambridge: MIT Press.
- GOETZ, J. P.; LE COMPTE, M. (1988). *Etnografía y diseño cualitativo en investigación educativa*. Madrid: Morata.
- GUBA, E. I LINCOLN, Y. (1982). *Epistemological and Methodological Bases of Naturalistic Inquiry*. *E.C.T.J.* 30 (4) pàgs. 233-252.
- GUBA, E. I LINCOLN, Y. (1994). *Competing paradigms in Qualitative Research*. A N. Denzin i Y. Lincoln (eds.) *Handbook of Qualitative Research*. pàgs.105-117. Thousand Oaks, CA: Sage.
- HARMS, T.; CLIFFORD, R. (1993). "Studying Educational Settings". B. Spodek (ed.), *Handbook of Research on the Education of Young Children*. Nueva York: Macmillan Publishing Company (pp. 477-492).
- IGLESIAS, L. (2008). *Observación y evaluación del ambiente de aprendizaje en Educación Infantil: dimensiones y variables a considerar*. *Rev. Iberoamericana de Educación*, 47.
- JANESICK, V. (1994). *The dance of qualitative research design: metaphor, methodology, and meaning*. A N.K. Denzin i Y.S. Lincoln (eds.). *Handbook of Qualitative Research*. pàgs. 209-21. Thousands Oaks, CA: Sage

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10915 - Treball de Fi de Màster
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- JANESICK, V. (2003). The Choreography of Qualitative Research Design. Minuets, Improvisations and Christallization. A Denzin i Lincoln (eds.) Strategies of Qualitative Inquir. pàgs. 46-79. Thousand Oaks, CA: Sage
- JURADO, Y. (2002). Técnicas de investigación documental. Manual para la elaboración de tesis, monografías, ensayos e informes académicos. México: Thomson.
- LATORRE, A.; DEL RINCÓN, D. I ARNAL, J. (1996). Bases metodológicas de la investigación educativa. Barcelona: GR92.
- LÓPEZ PASTOR, V. et al. (2004). Informe del Proyecto de Investigación. Segovia: Junta de Castilla y León.
- MALTERUD, K. (2001). Qualitative research: standars, challenges and guidelines. The Lancet, 358. pàgs. 483-487.
- MEDINA, A. (coord.). (1991). Teoria y método de la evaluación. Madrid: Cincel.
- MEDINA TORNERO, M. E. (1995). Organizar, planificar y evaluar en las entidades asociativas. Murcia: FAMDIF.
- MERRIAM, S.B. (1990). Case study research in education. Oxford: University Press.
- MILES, M. B. I HUBERMAN, A.M. (1994). Qualitative data analysis: An expanded sourcebook. Thousand Oaks, California: Sage.
- MONTERO, I.; LEÓN, O. (2005). "Sistema de clasificación del método en los informes de investigación en Psicología". Internacional Journal of Clinical and Health Psychology, vol.5, 1, 115-127.
- PENCE, A.; MOSS, A. (1994). Valuing Quality in Early Childhood Services. Londres: Paul Chapman Publishing.
- PÉREZ SANTOS (2004). Normas de presentación de tesis, tesinas y proyecto. Madrid: Universidad Pontificia Comillas.
- ROBLES, L. (2000). La subjetividad del investigador en sus análisis científicos. La construcción de explicaciones a partir de experiencias personales. A Mercado, F.J. i Torres T.M. (comps.) Análisis cualitativo en salud. Teoría, método y práctica. México: Plaza y Valdés ed.
- RODRÍGUEZ, G.; GIL, J.; GARCÍA, E. (1996). "El informe de la investigación". En Metodología de investigación cualitativa (cap. 14). Málaga: Aljibe.
- SANDÍN, M.P. (2003). Investigación cualitativa en educación. Fundamentos y tradiciones. Madrid: McGraw-Hill.
- SANMARTÍN, R. (2003). Observar, escuchar, comparar, escribir. La práctica de la investigación cualitativa. Barcelona: Ariel.
- SCHWEINHART, L. J. (1992). Early Childhood Education. Encyclopedia of Educational Research. New York: Mc. Millan.
- STAKE, R.E. (1994). Case studies. A N.K. Denzin i Y.S. Lincoln (eds.) Handbook of qualitative research. 236-247. Londres: Sage.
- STAKE, R.E. (1998). Investigación con estudio de casos. Madrid: Morata.
- WILLIAMS, P. (1994). Making Sense of Quality: A Review of Approaches to Quality Childhood Services. Londres: National Children's Bureau.
- YIN, R.K. (1993). Applications of Case Study Research. Newbury Park, CA: Sage.
- Instruments d'avaluació*
- BECCHI et al. (1999). Indicatori e scala di valutazione della qualità educativa del nido (ISQUEN).
- CALDWELL; BRADLEY (1979). Escala HOME Home observation for measurement of the environment.
- DARDER, P.; MESTRES, J. (coords.) (1994). Avaluació de Centres d'Educació Infantil (ACEI) Guia d'aplicació. Barcelona: Dossiers Rosa Sensat..
- HARMS, T.; CLIFFORD, R.M. (1990). Early Childhood Environment Rating Scale (ECERS). Versió castellà: Escala de valoración del ambiente en la infancia temprana. Madrid: Aprendizaje-Visor. Versions adaptades (Italia): FERRARI Y GARIBOLDI (1994) Scala per l'osservazione e la valutazione della scuola dell' infanzia (SOVASI). BECCHI (1992). Scala per la valutazione dell' Asilo Nido (SVANI). Versió adaptada (Espanya): LERA Y GONZÁLEZ (1998); PALACIOS (1998).
- MIR, M. L. (1999). Qüestionari sobre la gestió de la classe d'infantil (QGCI). Tesi doctoral: Universitat de les Illes Balears.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10915 - Treball de Fi de Màster
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

MOONEY, A.; BLACKBURN, T.; CORAM, TH. (2003). Children's Views on Childcare Quality. Institute of Education, University of London.

MOORE (1994). Early childhood physical environment observation schedules and rating scales.

OLIVA, A.; PALACIOS, J. (1991). Cuestionario de Ideas de los Maestros (CIM). Universidad de Sevilla.

PALACIOS, J.; LERA, M. J. (1991). Escala de observación de actividades preescolares (OAP). Universidad de Sevilla.

PASCAL, CH.; BERTRAM, T. (1993). Effective Early Learning (Aprendizaxe Eficaz na Infancia: un modelo cooperativo para o desenvolvimento da qualidade na Educación Infantil). University of Worcester.

Altres recursos

Organismes per a la investigació i la recerca en primera infància

- European Early Childhood Education Research Association (EECERA)
- Early Childhood Education at the University of Illinois. <http://ecrp.uiuc.edu/>
- National Association for the Education of Young Children (NAEYC). <http://www.naeyc.org/>
- Early Childhood Education and Training (ECET)
- Reggio Emilia Approach to Early Childhood Care and Education,
- Harvard Family Research Project. <http://www.gse.harvard.edu/~hfrp/>
- National Institute of Child Health and Human Development (NICHD)
- DECET (Diversity in Early Childhood Education and Training)

Normativa APA: www.apastyle.org.

